

конто не са включени в плана за сравнимата продукция, но са произведени през миналата или една от предшестващите години. Трябва да се има пред вид, че с оглед да осигурят най-добри условия за изпълнение на плана по себестойността, предприятията често разместват продукцията от сравнимата в несравнимата продукция и обратно. Затова се подлага на внимателна проверка списъкът на изделията, отнесени в сравнимата и несравнимата продукция. За целта се използват както списъкът на утвърдената в плана на предприятието сравнима продукция, така и отчетът за изделията в натура за предшестващата и текущата отчетна година.

Основна слабост на отчета за себестойността на продукцията, допускана от значителен брой предприятия, е, че не включват всички разходи за производството на продукцията. Така например почти всички предприятия не отчитат разходите за основен ремонт на оборудване, някои разходи по амбалажа и пр. В такива случаи проверката трябва да установи извършвало ли е предприятието основен ремонт на промишлено-производственото си оборудване, на каква стойност възлиза той и включен ли е в отчета по себестойността, отнесени ли са всички разходи по амбалажа в себестойността на продукцията и пр.

Себестойността, като стойностен показател, се влияе извънредно много от равнището на цените на употребените суровини, материали, горива, енергия, от транспортните тарифи и пр. Поради това, с цел да се отстрани влиянието им, което за предприятието е външен фактор, независещ от неговата работа, в отчета за себестойността се посочва сумата на влиянието, което промяната на цените оказва върху равнището на себестойността. Това влияние се посочва само за онези цени или транспортни тарифи, които са били изменени с постановление на Министерския съвет или други органи, имащи право да изменят цените. Всички останали промени не следва да се отразяват в отчета по себестойността.

Трябва да се изтъкне, че при отразяване влиянието на цените върху равнището на себестойността промишлените предприятия допускат извънредно много грешки. Такива грешки са например: неточно отразяване на самото влияние чрез прилагане на неподходящи методи за неговото определяне; непосочване въобще влиянието от изменението на цените, посочване влиянието от цени и в случаите когато това не е станало с постановление на Министерския съвет или от други органи, имащи право да определят цените; посочване влиянието и едновременно му отразяване в отчетните данни по себестойността и пр. При ревизията се проверява внимателно дали във всички случаи когато фактичката себестойност на продукцията е изчислена с различни цени от тези, по които е съставен планът или действащите през миналата година (за сравнимата продукция) е отразено тяхното влияние в съответния раздел на форма 7—П. Освен верността на данните трябва да се провери и законното основание, по силата на което е настъпило изменението на цените. Когато предприятията изчисляват размера на влиянието на цените посредством коефициенти (те се допускат за такива предприятия, при които е много трудоемко използването на прекия метод за установяване влиянието на цените посредством остойносттаването на употребените материали по двата вида цени) подлага се на внимателна проверка начинът, по който са установени, дали са утвърдени от висшестоящата организация, към която се числи предприятието, дали отразяват вярно изменението на цените и пр.